

**LANDSTINGETS
OMBUDSMANDS
BERETNING
FOR 2007**

Spørgsmål vedrørende ydelse af offentlig hjælp til ægtefæller (j.nr. 11.10.49.19/118-05)

Jeg erindrede den 4. april 2007 kommunen om svar på mine henstillinger i sagen.

Kommunen meddelte mig den 14. juni 2007, at kommunen havde rettet fejlen vedrørende den mangelfuldt udfyldte tilbagebetalingserklæring, som A havde underskrevet. Fejlen var rettet ved, at kommunen nu havde udfyldt rubrikken med oplysning om tilbagebetalingsgrundlaget.

Jeg skrev herefter den 27. juli 2007 til K Kommune:

"Jeg modtog den 15. juni 2007 kommunens brev, hvori kommunens socialforvaltning oplyser, at socialforvaltningen har "ordnet sagen" i overensstemmelse med min an-

modning. Kommunen vedlagde i den forbindelse en kopi af en tilbagebetalingserklæring vedrørende offentlig hjælp underskrevet den 7. november 2003 af kommunen og af A som modtagere af hjælpen.

Det fremgår af kommunens svar, at kommunen mener at have rettet de begåede fejl ved i tilbagebetalingserklæringen af 7. november 2003 at indføre det tilbagebetalingsgrundlag, som ikke var oplyst i erklæringen, da A underskrev den.

Det drejer sig konkret om, at kommunen nu har angivet i erklæringen, at tilbagebetalingsgrundlaget er landstingsforordning nr. 10 af 1. november 1982 om hjælp fra det offentlige § 10, stk. 1, nr. 3.

Det er min opfattelse, at kommunen ikke kan rette de begåede fejl ved efterfølgende at rette i en allerede underskrevet tilbagebetalingserklæring.

Jeg henviser herved til den nævnte landstingsforordning om hjælp fra det offentlige § 10, stk. 2, som er sålydende:

"Hvor forholdene er åbenbare ved hjælpens ydelse, skal vedkommende gøres bekendt med tilbagebetalingspligten."

I min generelle udtalelse om hjælp mod tilbagebetalingspligt, som jeg sendte til samtlige kommuner den 1. juli 2005, og som jeg i anden sammenhæng har henvist til i min udtalelse af 4. oktober 2006 vedrørende denne sag, har jeg anført om betydningen af § 10, stk. 2:

"Lovens § 10, stk. 2, fastslår således, at et tilbagebetalingsvilkår skal fastsættes, samtidig med at hjælpen ydes, hvis de forhold, som efter lovens § 10, stk. 1, kan begrunde tilbagebetaling, er åbenbare.

Kommunen kan således ikke efterfølgende kræve den ydede hjælp tilbagebetalt efter § 10, stk. 2, hvis den ved en fejl ikke er opmærksom på, at der foreligger sådanne "åbenbare" forhold, som kan begrunde, at ydet hjælp skal kræves tilbagebetalt, eller hvis kommunen ved en fejl glemmer at give borgeren meddelelse om tilbagebetalingsvilkåret.

I andre tilfælde må det kræves, at forvaltningen, snarest efter at forvaltningen bliver bekendt med eller burde blive bekendt med de forhold, som kan begrunde tilbagebetaling, træffer afgørelse herom."

Udgangspunktet er derfor, at kommunen ikke kan kræve den udbetalte hjælp tilbagebetalt med hjemmel i landstingsforordningen om hjælp fra det offentlige, hvis tilbagebetalingsgrundlaget ikke er oplyst for hjælpens modtager, da hjælpen blev ydet.

Såfremt kommunen vil fastholde sit tilbagebetalingskrav, skal kommunen kunne bevise, at A, senest da hjælpen blev udbetalt, blev gjort bekendt med, at den ydede hjælp

krævedes tilbagebetalt med hjemmel i landstingsforordningen om hjælp fra det offentlige § 10, stk. 1, nr. 3.

Dette vil kommunen efter min opfattelse have vanskeligt ved at bevise, hvis der ikke i sagen findes skriftlig dokumentation, som beskriver grundlaget for kommunens afgørelse.

Jeg gentager derfor min henstilling om, at kommunen tager stilling til, hvorledes kommunen kan rette den fejl, som bestod i, at kommunen har iværksat tvangsinddrivelse af tilbagebetalingskravet uden at sikre sig, at det socialretlige tilbagebetalingstidspunkt var indtrådt.

Jeg bemærker - uafhængigt af ovenstående - at jeg finder det særdeles problematisk, at kommunen har søgt at rette en administrativ fejl ved at ændre i et dokument, som er underskrevet af en borger.

Når en modtager af offentlig hjælp skriver under på en tilbagebetalingserklæring indtræder der retsvirkninger på to måder:

For det første betyder borgerens underskrift, at der ikke længere foreligger et internt kommunalt dokument, men den underskrevne tilbagebetalingserklæring skal sidestilles med et dokument, som er afsendt fra kommunen.

For det andet har den underskrevne tilbagebetalingserklæring karakter af et dokument, som er afsendt fra borgeren som en meddelelse fra vedkommende om, at borgeren bekræfter at være blevet gjort bekendt med, at tilbagebetaling af den ydede hjælp kræves på de vilkår, der er anført i dokumentet.

Jeg henviser i den forbindelse til kriminallovens § 35, som blandt andet indeholder følgende:

"For dokumentmisbrug dømmes den, der for at skuffe i retsforhold

1) gør brug af et falsk dokument

2) ...

3) ...

Stk. 2. ...

Stk. 3. Et dokument er falsk, når det ikke hidrører fra den angivne udsteder, eller der er givet det et indhold, som ikke hidrører fra denne."

Jeg henstiller derfor nu, at kommunen tilbagekalder den rettede tilbagebetalingserklæring.

Jeg erindrer også om, at min henstilling om, at kommunen genoptog sagen om inddrivelse af tilbagebetalingskravet, angik det forhold, at kommunen havde inddrevet beløbet i strid med en indgået betalingsaftale.

Kommunen har ikke forholdt sig til dette spørgsmål, hvorfor jeg også erindrer om et svar herpå.

Jeg henstillede desuden generelt, at kommunen fremover tilskriver borgerne personligt i restancesager.

Jeg har ikke modtaget svar på denne henstilling, som jeg derfor også bringer i erindring."

Jeg skrev den 16. oktober 2007 til kommunen:

"Jeg skrev den 27. juli 2007 blandt andet til kommunen:

[...]

A har efterfølgende den 16. august 2007 kontaktet mig telefonisk, idet han oplyste, at kommunen havde bedt ham underskrive en ny tilbagebetalingserklæring.

Jeg meddelte i den anledning A, at jeg ville tage stilling til sagens videre forløb, når jeg havde modtaget kommunens svar på mit brev af 27. juli 2007.

Jeg har imidlertid ikke hørt fra kommunen, og jeg erindrer derfor om sagen.

Såfremt A's seneste henvendelse til mig er foranlediget af, at kommunen har truffet en ny afgørelse om det pågældende tilbagebetalingskrav, beder jeg kommunen sende mig en kopi af afgørelsen."

Jeg havde ikke hørt fra K Kommune ved beretningsårets udløb.